

I trust your oath

את מהימנת לי בשבועה –

OVERVIEW

maintain that I only trust your oath as to how the animal died; I do not trust the oath of the second שומר.¹ Our תוספות will mention another reason why he may be חייב, and show the difference between these two reasons.

לפי טעם זה אם השני נאמן יותר מן הראשון² נראה דפטור -

According to this reason, if the second שומר is more trustworthy than the first, it would seem that the first שומר will be פטור; for the מפקיד cannot claim that I believe you (with a שבועה) and not him; since it is public knowledge that the second שומר is more נאמן than the first.

אבל בהמפקיד (שם³) איכא טעמא אחרינא דאין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר -

However in המפקיד there is another reason why שומר שמסר לשומר חייב; namely because the מפקיד can claim I do not want my deposit to be in someone else's possession. According to this reason the first שומר will be חייב even if השני נאמן יותר.

anticipates that one may challenge this assertion and maintain that there is no difference between these two reasons.⁴ תוספות rejects this challenge.

ואין שני טעמים הללו שוין כדמוכח התם⁵ -

And these two reasons are not similar as is evident there.

anticipates a question:

ואין להקשות לעולא⁶ דהכא היכי פליג אההוא טעמא -

And one cannot ask on the opinion of עולא here that the שומר is פטור; how can he argue on that reason of אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר -

הא מתניתין היא בפרק כל הגט (גיטין כט, א) אם אמר טול ממנה חפץ פלוני -

¹ This would seem to apply in a case where the second שומר [שכר] claimed (and is required to swear) that it was נאנסו. If the ש"ש claims נגנבו or נאבדו it would seem to be a moot point; for the ש"ש is required to pay the owner regardless (see previous תוס' ד"ה לא). It would also apply if the second שומר is a ש"ח and he claims נאנסו; the owner can argue that he does not trust the ש"ח's oath. However, if the ש"ח claims נגנבו, the ש"ש will be חייב, regardless.

² People, who know them both, consider the second שומר more נאמן than the first שומר.

³ (ע"ב) בד"ה את תוספות. See ב"מ לו, א' וב'.

⁴ One may think that it is merely two ways of expressing the same idea (that the reason why אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר is because את מהימנת לי וכו'); and the ruling if השני נאמן יותר, would be the same according to both reasons.

⁵ there states: לא מהימן לי בשבועה, ליכא לאותבה כלל. לדידכו, דמתניתו אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר, איכא לאותבה להאי; לדידי דאמינא אנת מהימנת לי בשבועה והאיך.

⁶ See 'Thinking it over' # 2.

But it is a משנה in פרק כל הגט which states if the husband said to the שליח הגט, 'take a certain object from my wife' (whom I am divorcing with this גט); then the rule is that this (first) שליח -

לא ישלחנו ביד אחר שאין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר⁷ –

should not send this שליח through another. The reason is because the husband does not want that his פקדון (which his wife has, and was to be given over to this first שליח) should be in the hands of another (שליח). It says clearly in the משנה that אין שומר is a valid reason not to transfer a פקדון; how can עולא maintain that שומר is שמסר לשומר.

answers: תוספות

ויש לומר דהוא לכתחילה אבל לא מצינו שיתחייב בדיעבד על כך:

And one can say; in that משנה it only states that initially one should not transfer a פקדון from the designated (שליח) שומר to an undesignated שומר; however we do not find any proof that he will be obligated to pay for damages for if he did transfer it.⁸

SUMMARY

The reason of אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר will make the first שומר liable even if the second שומר is more נאמן; but not if the reason is בשבועה.

THINKING IT OVER

1. What would the דין be (according to רבא) if there are עדים שנאנסה?

2. Why does תוספות asks only on עולא;⁹ the same question should apply to רבא (who maintains the reason of 'אין רצוני וכו' but not 'את מהימנת וכו') as well?!¹⁰

⁷ Usually a שליח (הגט) may make another שליח (if the first שליח cannot [for some reason] complete his שליחות); however, not in this instance.

⁸ It would seem that all agree that a שומר should not initially transfer the פקדון to a different שומר. The argument is if he is liable if he did transfer it.

⁹ See footnote # 6.

¹⁰ See פני'י וחידושי ר"ג אות תל.